

ХАУЪРД ЛЪВКРАФТ ОБРЕЧЕНИЯТ САРНАТ

Превод от английски: Адриан Лазаровски, 2015

chitanka.info

В обширните земи на Мнар има голямо тихо езеро, където не се влива и откъдето не извира никаква река. Преди повече от десет хиляди години на брега му се издигал величествен град, наречен Сарнат; сега обаче от този могъщ стародавен град няма и помен.

Мълви се, че в незапомнени времена, когато светът бил млад и Сарнат още не бил построен, край езерото имало друг град, изсечен от сив камък и известен като Иб. Той бил древен като самото езеро и бил обитаван от необикновени същества. Подобно на повечето твари, появили се на бял свят в тъмните времена на първозданието, те били изключително странни и уродливи. Според тайнствените писмена, изрязани върху тухлените колони на Кадатерон, обитателите на Иб имали изпъкнали очи, зеленикава кожа с почти същия оттенък като застиналите езерни води и стелещите се над тях мъгли, издадени напред дебели устни и уши с необичайна форма. Освен това били неми и безгласни като риби.

Върху тези колони може да се прочете още, че една нощ, когато над Мнар била надвиснала гъста мъгла, тези причудливи създания се спуснали от луната заедно с голямото езеро и сивокаменния град. Обитателите на Иб почитали каменен идол с цвета на зеленикавите езерни води; той бил изваян по образ и подобие на Бокруг, гигантския воден гущер, и пред този идол уродливите зеленикави твари устройвали противните си танци и нечестивите си обреди под хладното сияние на подпухналата луна. Един ден, както е записано в папирусите от Иларнек, те открили огъня и оттогава постоянно го използвали в скверните си ритуали. Ала съвсем малко се знае за тези същества, понеже са живели в доисторическите времена, а човешкият род е твърде млад, за да ги помни.

След безброй епохи в Мнар най-накрая дошли хората. Това били племената на тъмнокожите пастири с техните стада тънкорунни овце. Те издигнали градовете Траа, Иларнек и Кадатерон на лъкатушещата сред необятните зелени равнини река Ай. Най-смелите и издръжливите сред тях достигнали до бреговете на езерото и след като открили в земята богати находища на драгоценни метали, построили Сарнат.

Тези скитащи племена заложили първите камъни на бъдещия си град недалеч от сивокаменния Иб, чиито причудливи обитатели ги изпълвали с почуда и изумление. Не след дълго към тези чувства се примесила и омразата, защото според пришълците твари с подобен

омерзителен облик не бивало да живеят в такава близост с хората. Необичайните скулптури, украсяващи сивите монолити на Иб, също не се харесвали на жителите на Сарнат; според тях те открай време загрозявали обширната територия на Мнар, простираща се невъобразимо далеч от другите — намиращи се било най-малко, било насън — страни, и трябвало да изчезнат от лицето на земята още преди появата на хората.

Колкото по-често пастирите обръщали враждебния си взор към зеленикавите създания, толкова по-силно запламтявала омразата им. Обитателите на Иб им се стрували слаби и немощни, а меките им земноводни тела изглеждали като идеални мишени за човешките стрели и камъни. И ето че един ден отряд млади воини, въоръжени с прашки, копия и лъкове, нахлули в сивокаменния град и погубили всичките му жители. Сетне избутали трупове им в езерото с помощта на дългите си копия, защото за нищо на света не искали да се докосват до отвратителните им медузоподобни тела. Омерзителните скулптури също били захвърлени в дълбоките застинали води; докато ги влачели натам, хората се чудели що за колосални усилия били необходими, за да се докарат тук подобни каменни грамади, понеже такива монолити нямало нито в Мнар, нито в съседните земи.

Тъй старинният град Иб бил разрушен и от него не останало нищо друго освен издялания от зеленикав камък идол, изваян по образ и подобие на Бокруг, големия воден гущер. Младите воини взели статуята му със себе си като символ на победата над древните богове и жабоподобните обитатели на сивокаменния град и най-вече — като знак за господството им над обширните земи на Мнар. Поставили го в своя храм, ала още същата нощ се случило нещо страшно и необяснимо. Над застиналите езерни води заискрило злоещо сияние, а на сутринта влезлите в храма хора открили, че идолът е изчезнал, а върховният жрец Таран-Иш лежи мъртъв на земята с изкривено от невъобразим ужас лице. Преди да издъхне, върховният жрец изобразил с треперещата си ръка разкривения знак на ГИБЕЛТА върху хризолитовия^[1] олтар.

След Таран-Иш в Сарнат имало множество върховни жреци, ала големият каменен идол с цвета на езерните води така и не бил открит. Изминали столетия и Сарнат се превърнал в голям и процъфтяващ град. Жителите му се радвали на мир и благоденствие и само жреците

и немощните старици помиели знака, нарисуван от Таран-Иш върху хризолитовия олтар. Между Сарнат и Иларнек минавал керванен път и сарнатците разменяли добиваните от земните недра злато и сребро за други метали, одежди, скъпоценности, книги и сечива. Градът бил средоточие на могъщество, красота и култура; армиите му завладявали съседните градове и не след дълго управниците на Сарнат станали властелини не само на целия Мнар, но и на голяма част от съседните земи.

Величественият Сарнат будел удивление и възхита по целия свят. Високите му стени били съградени от полиран мрамор, добит в разположената край града каменоломна. Те достигали триста лакътя на височина и седемдесет и пет лакътя на широчина, така че в горната им част спокойно можели да се разминат две големи колесници. Стените се простирали на дължина от петстотин стадия^[2], опасвайки целия град, и прекъсвали само пред езерото, където бент от зелен камък предпазвал Сарнат от езерните води, които всяка година — по време на празненствата по случай разрушаването на Иб — незначайно защо се разпенвали и връхлитали града на огромни вълни. В Сарнат имало сто улици — петдесет надлъжни, простиращи се между езерото и градските порти, откъдето започвал керванният път, и петдесет напречни, които ги пресичали. Повечето били застлани с плочи от оникс^[3], а онези, където минавали слоновете, конете и камилите, били павирани с гранит. Всяка улица, водеща началото си от езерото, завършвала с бронзови порти в другия край на града, украсени с фигури на лъвове и слонове, издялани от неизвестен днес камък. Къщите в Сарнат били построени от глазирани цветни тухли и халцедон^[4] и всяка имала градина с малко езерце, чиито стени и дъно били облицовани с планински кристал. Самите постройки се отличавали с необикновена архитектура и пътешествениците, дошли в Сарнат от Траа, Иларнек и Кадатерон, захласнато съзерцавали увенчаващите ги сияйни куполи.

Ала най-величествените съоръжения в този град били чертозите, храмовете и градините, построени по време на господството на великия владетел Зокар. И най-скромният дворец в Сарнат превъзхождал по пищност и великолепие всеки от палатите в съседните Траа, Иларнек и Кадатерон. Чертозите в Сарнат били толкова високи, че на всеки, който пристъпвал вътре, му се струвало,

че се възнеса в небесата, а стените им били украсени с гигантски стенописи, изобразяващи властелините на града и поведените от тях армии. В залите се възвисявали безброй колони, издялани от цветен мрамор и отличаващи се с невероятно изящество и красота, а в изумителните фонтани и водоскоци ромонели благоуханни водни струи. Подовете били покрити с мозайки от берил, лазурит, сардоникс и други пъстроцветни камъни, създаващи впечатлението, че човек се разхожда из девствени горски кътчета, отрупани с екзотични цветя.

Всички палати били великолепни, ала най-прекрасен бил дворецът на властелините на Мнар. Царският трон се издигал върху гривите на два златни лъва, снишили се за скок, а за да се стигне до него, трябвало да се преодолеят множество стъпала. Самият трон бил издялан от цяло парче слонова кост, но едва ли някой можел да обясни произхода на такъв огромен къс. В чертога имало множество зали, галерии и амфитеатри, на чиито арени гладиатори развличали владетелите, сражавайки се с лъвове и слонове. Понякога амфитеатрите се пълнели с вода, постъпваща от езерото посредством грандиозни акведукти, и тогава в тях се устройвали битки с бойни кораби или свирепи морски създания.

Седемнайсетте храма на Сарнат наподобявали гигантски кули и били съградени от ярки многоцветни камъни, каквито никой не бил виждал другаде. Най-големият храм се възвисявал на хиляда лакътя височина; там, сред невъобразим разкош, живеели върховните жреци. Жителите на Сарнат идвали в тези сгради, за да се молят пред олтарите на Зо-Калар, Тамаш и Лобон — техните най-висши богове, чиито свещени изображения можело да се видят и на облегалките на тронове на властелините. Тези изображения били пресъздадени толкова живо, че сякаш самите богове седели на тронове от слонова кост, обърнали изящните си брадати лица към простосмъртните. Безкрайна спираловидна стълба от циркон^[5] се виела из вътрешността на най-голямата кула и водела към покоите, от които жреците денем се любували на града, долината и езерото, а нощем безмълвно съзерцавали тайнствената луна, изпълнените със скрит смисъл звезди и планети и отраженията им в голямото тихо езеро. В тази кула се провеждал мистичен древен ритуал, чиято цел била да предизвика ненавист и отвращение към Бокруг, гигантския воден гущер; тук се

намирал и хризолитовият олтар със знака на ГИБЕЛТА, нарисуван от Таран-Иш в предсмъртния му миг.

Не по-малко прекрасни били градините, разцъфнали из Сарнат по време на господството на великия владетел Зокар. Те се намирали в центъра на града, заемали огромна площ и били оградени с висока стена. Над тях се извисявал гигантски стъклен купол, през който в ясно време прониквали лъчите на слънцето, луната и звездите, а когато било облачно, били осветявани от сияйни техни подобия, висящи под прозрачния свод. Лете градините се охлаждали от ароматен свеж бриз, навяван от хитроумни приспособления, докато зиме се отоплявали от скрити пещи, така че в тях царяла вечна пролет. Зелените лехи били прорязани от безброй ромолящи поточета, водоскоци и водопади, над които се извивали изящни мостчета. Тези поточета се вливали в живописни езерца, по чиято огледална повърхност величествено се носели белоснежни лебеди. Човек можел да се любува до безкрай на великолепните гледки, присядайки на някоя от многобройните скамейки от мрамор и порфир, разпръснати из градините, както и да се помоли на боговете в десетките храмове и олтари, издигнати сред пищната растителност.

Всяка година в Сарнат се провеждали тържества по случай разрушаването на Иб. Тогава жителите на града пиели вино, танцували и се веселели. Всички отдавали почит на сенките на героите, изтрили от лицето на земята скверния град на омерзителните древни твари. Публиката се забавлявала с комични представления, в които увенчани с рози актьори се кривели смешно на сцената, изобразявайки с непристойните си танци загиналите жабоподобни създания и богове на Иб. А властелините на Сарнат съзерцавали езерото и сипели проклетия по адрес на костите на мъртъвците, лежащи на дъното му.

Изпървом върховните жреци не обичали тези празненства, защото помнели зловещите сказания за тайнственото изчезване на зеления идол и загадъчната смърт на Таран-Иш, оставил знака на ГИБЕЛТА върху хризолитовия олтар. От тяхната висока кула понякога се виждали светлинки, блуждаещи под застиналите езерни води. Но оттогава изминали много години, а Сарнат така и не бил сполетян от никакви бедствия. Хората забравили за зловещото предзнаменование и всяка година чествали разрушаването на Иб, като се смеели над жертвите и ги проклинали. Тъй жреците постепенно преодолели

опасенията си и също започнали да вземат участие в тези безумни оргии. Защото кой друг, освен тях, би могъл да извърши мистичния ритуал, целящ да предизвика ненавист и отвращение към Бокруг, гигантския воден гущер? Тъй изминали хиляда години на радост и благоденствие.

Несравнимо по пищност било хилядолетното празненство по случай разрушаването на Иб. Хората заговорили за него цели десет години преди настъпването на знаменателната дата. В навечерието на тържествения ден в Сарнат се стекли хиляди жители на Траа, Иларнек и Кадатерон, възседнали коне, камили и слонове; дори от по-далечните градове на Мнар придोшли стотици люде, жадуващи да се насладят на тържествата. В предпразничната нощ наред обширната равнина под мраморните стени на Сарнат се издигнал цял град от пъстроцветните шатри на принцовете и скромните палатки на простолюдието. Владетелят на Мнар — цар Нагрис-Хей — се опиянявал от изключителните вина на завоювания Пнор в най-голямата зала на двореца си, заобиколен от пируващи благородници и прислужващи роби. Трапезите се огъвали от апетитните ястия, сред които имало печени пауни от далечните планини на Имплан, камилски деликатеси от пустинята Бназик, ядки и подправки от полята на Сидатриан и разтворени в оцет перли от стръмните брегове на Мтал, гарнирани с главозамайващо разнообразие от сосове и подправки. Ала най-изисканото угощение били блюдата, приготвени от големите риби, уловени в езерото; те били поднасяни на инкрустирани с елмази и рубини златни подноси.

Всички жители и гости на Сарнат, обхванати от неописуем възторг, се наслаждавали на това юбилейно празненство. Веселието огласяло и пъстроцветните шатри на принцовете пред градските стени, и храмовете на жреците. Облени от лунното сияние, великолепните палати хвърляли мрачни сенки върху огледалната повърхност на езерото, над което се стелела призрачна зеленикава мъгла. Върховният жрец Гнай-Ках пръв забелязал тайнствените сенки, които се спуснали от луната към езерото. Неусетно зеленикавата мъгла започнала да се издига все по-високо и по-високо, докато не забулила със зловещия си саван кулите и куполите на безметежно веселящия се град. Тогава най-зорките забелязали, че сивата скала Акуруион, която преди гордо се извисявала над езерната повърхност недалеч от брега, е скрита почти

изцяло под водата, над която проблясвали злокобни светлинки. В сърцата на празнуващите пропълзъл смътен страх, а принцовете на Иларнек и далечния Рокол били сред първите, които прибрали пъстроцветните си шатри и побързали да напуснат Сарнат, без сами да знаят защо.

После, малко преди полунощ, всички бронзови порти на Сарнат внезапно се разтворили и избълвали сред откритото пространство многочислени тълпи обезумели хора, при вида на които празнуващите пред стените принцове изплашено побягнали. Лицата на напускащите града жители били белязани с печата на безумието и невъобразимия ужас, очите им били разширени от суеверен страх, а думите, откъсващи се от устните им, възсъздавали такива кошмарни картини, че никой от онези, които ги дочули, не посмял да спре стремителния си бяг. Същевременно откъм царския палат проехтели такива ужасяващи вопли, че всички изтръпнали при мисълта какво ли се е случило в най-голямата зала на двореца, където пирувал владетелят с неговата свита. Тези, които се осмелили да надзърнат през големите прозорци на палата, зърнали кошмарно зрелище: вместо цар Нагрис-Хей и празнуващите благородници там се гърчели десетки жабоподобни твари със зеленикава кожа, изпъкнали очи и издадени напред дебели устни. Уродливите създания подскачали из залата, изпълнявайки скверните си танци и размахвайки обгърнати от пламъци златни подноси. А когато принцовете и простолюдието, панически напускащи обречения Сарнат на гърбовете на своите слонове, коне и камили, отново погледнали към езерото, забелязали, че сивата скала Акурион вече е напълно потопена под водата.

Мълвата за чудовищното бедствие, сполетяло Сарнат, тутакси плъзнала из обширните земи на Мнар и керваните вече не поемали по пътя към прокълнатия град и несметните му съкровища от скъпоценни метали. Ала трябвало да измине много време, докато някой дръзне да се отправи към облъхнатата от страховити легенди равнина, където някога се издигал процъфтяващият Сарнат. Това били смели млади хора, синеоки и златокоси, които не водели произхода си от нито едно от племената, населяващи Мнар. Тези храбри скиталци се приближили до самото езеро, където продължавала да се издига сивата скала Акурион, но не открили и следа от приказния град, будели удивление и възхита по целия свят. Там, където някога се издигали високите триста

лакътя стени, зад които се извисявали още по-величествените кули и куполи, сега се простирал единствено мочурлив бряг, гъмжащ от отвратителни водни гущери. Шахтите и мините, където навремето били добивани драгоценните метали, също били изчезнали. Сарнат бил сполетян от ГИБЕЛТА, чийто знак според преданията върховният жрец Таран-Иш изобразил с треперещата си ръка върху хризолитовия олтар.

Ала гъмжащото от гадина тресавище не било единственото, което храбрите скиталци открили на мястото на обречения Сарнат. На мочурливия бряг те намерили зловещия дървен идол, изваян по образ и подобие на Бокруг, гигантския воден гущер. Впоследствие този идол бил отнесен в Иларнек и поставен в най-големия храм на града, където от цял Мнар се стичали хора, за да му се поклонят под сиянието на подпухналата луна.

---

[1] Хризолитът е полускъпоценен камък, прозрачната ювелирна разновидност на минерала оливин. Изумруденозелен, с характерен златист оттенък. Известен като любимия камък на Клеопатра. — Б.пр.

↑

[2] Древна мярка за дължина, варираща от 150 до 200 метра. Олимпийският стадион е 176 метра, а финикийско-египетският — 209 метра. — Б.пр. ↑

[3] Полускъпоценен камък, разновидност на халцедона. Обикновено е на ивици с преобладаващ черен цвят, но се срещат и други цветови съчетания. — Б.пр. ↑

[4] Полупрозрачен минерал, разновидност на кварца. — Б.пр. ↑

[5] Полускъпоценен камък, известен с разнообразните си цветови оттенъци: безцветен, жълт, червен, оранжево-червен, зелен, син, кафяв и черен. Названието му идва от персийската дума „zargun“, която означава „златист камък“. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.